

Brussel, 22 september 2017
(OR. en)

12474/17

JAI 818

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Tussentijdse evaluatie van de strategische JBZ-richtsnoeren 2014 - Gedachtewisseling

Overeenkomstig het Verdrag¹ heeft de Europese Raad in zijn conclusies van juni 2014² de strategische richtsnoeren van de wetgevende en operationele programmering in de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht (RVVR) vastgesteld. Volgens deze conclusies zal de Europese Raad *in 2017 een tussentijdse evaluatie verrichten*. Deze evaluatie biedt de mogelijkheid aansturing te geven voor initiatieven in een veranderend Europa.

Het evaluatieproces - drie stappen

1. Als eerste stap zal het voorzitterschap de ministers van Justitie en de ministers van Binnenlandse Zaken verzoeken het evaluatieproces politiek aan te sturen tijdens de gezamenlijke zitting van de Raad JBZ op 12 oktober 2017. Doel van dit politieke debat is na te gaan welke resultaten de richtsnoeren 2014 al hebben opgeleverd en welke knelpunten nog moeten worden opgelost.
2. Daarna zal het voorzitterschap, in nauwe samenwerking met het secretariaat-generaal van de Raad, een informeel seminar organiseren op woensdag 8 november 2017. Aan dat seminar zal worden deelgenomen door belangrijke persoonlijkheden en beroepsbeoefenaars uit de lidstaten, de met de Schengenruimte geassocieerde landen, de EU-instellingen, organen en agentschappen, de academische wereld en het maatschappelijk middenveld. Door de informele en meer operationele setting en de uitwisseling van ervaringen en creatieve oplossingen zal het seminar - zo verwacht het voorzitterschap - leiden tot de inbreng van innovatieve ideeën in het evaluatieproces.

¹ Artikel 68 VWEU luidt als volgt: "*De Europese Raad stelt de strategische richtsnoeren van de wetgevende en operationele programmering in de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht vast.*"

² Doc. EUCO 79/14.

3. Van het resultaat van de politieke bespreking tijdens de zitting van de Raad JBZ op 12 oktober 2017 en het seminar op 8 november zal een synthese worden gemaakt, die tijdig vóór de bijeenkomst van de Europese Raad op 14-15 december 2017 bij brief aan de voorzitter van de Europese Raad zal worden toegezonden.

Uitvoering van de richtsnoeren 2014 - algemene beschouwingen

Na de vaststelling van de strategische richtsnoeren in juni 2014 is de context binnen en rond de Europese Unie ingrijpend gewijzigd. De interne veiligheidssituatie en de migratiedruk zijn enorme uitdagingen, waarop is gereageerd met een nieuwe reeks maatregelen, waarvan er sommige momenteel al worden uitgevoerd en andere nog in ontwikkeling zijn.

De in juni 2014 vastgestelde strategische richtsnoeren bevatten een oproep voor EU-optreden op diverse met de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht (hierna RVVR) verband houdende terreinen, onder meer in de vorm van wetgevingsbesluiten en andere beleidsmaatregelen. Dat op alle beleidsterreinen aanzienlijke vorderingen zijn gemaakt, is zonder meer duidelijk: binnen de gestelde termijnen zijn akkoorden bereikt of zijn ontwikkelingen op gang gebracht die soms veel verder reiken dan aanvankelijk was beoogd.

Meer in het algemeen wordt in de strategische richtsnoeren 2014 onderstreept dat "nu in algemene zin prioriteit [moet] worden gegeven aan de consequente omzetting en de daadwerkelijke uitvoering en consolidering van de bestaande rechtsinstrumenten en beleidsmaatregelen." Volgens deze richtsnoeren is het daarbij "[v]an cruciaal belang [...] dat de operationele samenwerking wordt opgevoerd, daarbij gebruik makend van de mogelijkheden van innovaties op het gebied van informatie- en communicatietechnologie, dat de rol van de verschillende EU-bureaus en -agentschappen wordt versterkt, en dat het strategisch gebruik van EU-middelen wordt gewaarborgd".³ Voorts wordt in de richtsnoeren onderstreept dat "samenhangende beleidsmaatregelen" op het gehele RVVR-gebied⁴, "synergie [...] [tussen] gerelateerde beleidsgebieden", "de koppeling tussen het intern en het extern beleid van de EU"⁵ en "samenwerking tussen de instellingen en organen van de EU"⁶ van groot belang zijn.

Gedegen uitvoering, samenwerking en consistentie zijn en blijven een uitdaging, omdat RVVR-aangelegenheden steeds complexer worden en op meerdere beleidsterreinen gevolgen teweegbrengen. Bijgevolg is het van steeds groter belang dat de beleidsreacties gekenmerkt worden door samenhangende oplossingen waarin rekening wordt gehouden met alle gerelateerde beleidsterreinen, waaronder het extern beleid van de EU. Passende aandacht en steun voor doeltreffende uitvoering, samenwerking en consistentie zou de efficiëntie van het op RVVR-gebied ontwikkelde beleid in aanzienlijke mate ten goede komen.

Cyberveiligheid is een goed voorbeeld van een complex beleidsterrein met sectordoorsnijdende gevolgen. De aard zelf en de impact van technologie nopen tot "mondiaal denken". De "digitale top" die op 29 september 2017 door het voorzitterschap in Tallinn is gehouden, moet de EU duidelijk maken dat de tijd gekomen is voor een consequenter engagement.

³ Punt I.3.

⁴ Punt I.1.

⁵ Punt I.2.

⁶ Punt I.2.

Migratie is nog een ander gebied dat een toenemende complexiteit te zien geeft. Dat is nog nadrukkelijker het geval in crisissituaties, waarin het van cruciaal belang is dat door de vele belanghebbenden op EU-, nationaal en plaatselijk niveau, in samenwerking met derde landen en internationale organisaties, door publieke en particuliere entiteiten of het maatschappelijk middenveld, alsmede over de grenzen heen van de vele beleidsterreinen, zelfs buiten het RVVR-gebied, op gecoördineerde wijze wordt opgetreden. De meerwaarde van de ervaring van de lidstaten of de bilaterale betrekkingen met derde landen moet ook in toenemende mate worden erkend en behouden blijven met het oog op een alomvattend migratiebeleid. Er is meer steun nodig voor een grotere bijdrage van de Unie om deze inspanningen kracht bij te zetten.

Zelfs waar een "volledig scala" van wetgeving en beleidsmaatregelen bestaat, zal het potentieel van een optreden van de EU en de lidstaten niet ten volle worden benut indien de uitvoering daarvan geen passende aandacht en ondersteuning krijgt.

Voorgestelde aanpak van de evaluatie

Het voorzitterschap stelt voor om, veeleer dan de diverse beleidsterreinen exhaustief te behandelen, de evaluatie betrekking te doen hebben op de overkoepelende acties en werkmethodes die een feitelijke meerwaarde kunnen opleveren op het stuk van de omzetting van de strategische richtsnoeren 2014 in doeltreffend optreden:

1. omzetting, uitvoering, consolidatie;
2. samenhang en synergieën; en
3. samenwerking en coördinatie.

Vragen

In het licht van de bovenstaande beschouwingen wordt de ministers verzocht een gedachtewisseling te wijden aan de volgende vragen:

- 1) Welke zijn, naar uw inzicht, de belangrijkste resultaten die tot dusver zijn behaald als follow-up van de strategische richtsnoeren 2014 op RVVR-gebied?
- 2) Welke cruciale punten moeten nog worden behandeld als follow-up van de strategische richtsnoeren 2014 op RVVR-gebied?
